

SZEGEDI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BELVÁROSI PLEBÁNIA (TEL. 136)
FŐSZERKESZTŐ VÁRHELYI JÓZSEF P. PRELÁTUS, PLEBÁNOS

„Virágos kert vala ...“

Irta : Lendvai István.

Gyermekkori emlékeim szép felhőrajzásában sűrűn elem tor-
nyosodik a székesfehérvári ódon vármegyeháza hatalmas épülete,
amelynek homlokán akkor még zöldpatinásan ragyogott a ma már
szürkére átfestett dombormű: Szent István király térdenállva ajánlja
fől a párnára helyezett Szent Koronát Szűz Máriának, a Patrona
Hungariae-nak. S ma, amikor a sorokat írom Szeged katolikus népe
számára, Szent Gellért püspök szobrának árnyékában, a budai Nap-
hegyen, ahonnan íróasztalom mellől szabadon oda lát tekintetem a
nagy vértanu püspöknek hatalmas szobrára, s a naptár íróasztalomon
szeptember huszonötödikét piros betűvel jelzi Gellért püspök napjá-
nak, — az a fehérvári embléma mélységes tanulságokkal csillan
felém régen elmúlt gyermekkoromból. Mert onnan az idők mélységé-
ből a Szent Koronát felajánló első magyar király s a Patrona Hun-
gariae képe ostromolja emlékezetemet, — ablakomból pedig jobbkéz
felől az O vértanu püspökének szobra feketéll, Krisztus keresztjét
mutatva a rohanó, tülekedő, bűnös Budapest köröngetege felé, —
szemben velem pedig a világ legtragikusabb királyi palotájának épü-
lettömbje szürkül, zöldpatinás kupoláján a Szent Korona aranszinű
üvegmasa, amelynek tetején oly időszerű szimbolizmussal billen a
kereszt éppen a rab Tátra irányába.

Ez a három akkord az én borongó lelkemben csodálatosan
fájó s mégis bizakodó harmóniában csendül egybe 1927 aranyrozsás
őszén, a trianoni rabság kilencedik esztendejében. Ó, ha mindazt
elmondhatnám, ami öröm, büszkeség, gyász, szégyen, harag és mind-
ezen túl hit és remény csendül össze csöndes szemlélődésemben,
amelynek horizontját a Patrona Hungariae képalástitos alakja domi-
nálja, s amelynek minden változatán át beethoveni zenekísérettől, mint
a mult nagysága, mint a jelen gyásza és a jövőendő egyetlen reménye
zeng a Szent Istvánt hívó, kívánó régi ének:

— „Virágos kert vala hires Pannónia,
Mely kertet öntözé hiven Szűz Mária.“

Igen: virágos kert vala, és a Patrona Hungariae hűségében nem volt fogyatkozás soha, ötöle még mindig virágos kert lehetne Pannonia, nem pedig bogáncsos, elvadult, begazosodott trianoni romhalmaz. De mert mi gyászos hűtlenséggel elfordultunk a Patrona Hungariaetól, mert mi nem maradtunk mindennekben Szűz Mária országa, a történelem meg nem vesztegethető logikájának kényszerűségéből kellett lennünk a Károlyi Mihály, a Kun Béla, a Trianon országa. Minket amaz első nagy és szent királyunk — akinek bölcsessége nélkül a világtörténelem fürgetegei régen lesöprötték volna a magyarságot a világ szinpadáról — följárólott a Szűzanyának, s a Patrona Hungariae elfogadott bennünket és kék palástjával védett, őrzött, oltalmazott minket, sebeinkből kiápolta és minden „vérzivataros“ évszázadokon átmentette a magyar nemzetet. Ám következtek évtizedek, amikor nem az ő kék palástjába fogódtunk, hanem az Antikrisztus mindenféle „fölvilágosult“, „liberális“ és „modern“ prófétájának tógájába, amely alatt nem vettük észre a rontás ördögének lólábát, — s ime ez lett a hiv Szűz Máriának híres virágos kertjéből ez a trianoni dudvás romhalmaz, amelynek kietlenségében szárnyatépetten gubbaszt a magyar turul, mint Arany János rab golyája a teleknek lábában.

S mintha a rontás, mintha az átokverés még mindig nem lett volna elég: még mindig szitkok hangzanak, magyar ajkáról, s még mindig törekvések szólalnak meg, amelyeknek inkább kell az, hogy Magyarország legyen a Regnum Diaboli, hogyses a Regnum Marianum legyen újra. Ismerjük már ezt a hangot onnan a Tiszahátról. Ez a hang volt az, amely a kommunizmus zsiványuralmát mint a „názáreti Jézus tanításainak megvalósulását“ tudta üdvözölni, de a katolicizmus felé csak azt tudja kiállítani: „mi lenne a magyar történelemből, ha 1526 óta volt protestáns nagyságait elvennők belőle? (Vajjon hát mondjuk-e feleletül azt, hogy ha Szent István nem teremte vala Regnum Marianumot, Magyarország nem is juthat vala protestáns nagyságokhoz, mert gyászos hamarsággal elsöpörte volna vagy a germán, vagy a szláv áradat, — s kérdezzük-e meg, hogy vajjon 1526 után is a Rákóczi Ferencek, a Széchenyi Istvánok, a Vörösmarty Mihályok s annyian mások nem voltak-e katolikus nagyságok?) Ez a hang az, amelynek van áldása a román királyra, de csak átka van Krisztus helytartójára. Ez a hang az, amely össze tud békülni minden ellenséggel, de a katolikus magyar testvérrel nem tud összebékélni. Ezt a hangot, ezt a gondolkodást éppen 1526 óta ismerheti éppen Szeged, amelynek határában ott tétlenkedett a pártütő, az önös, a meghasonlott magyar s nyugodtan, talán kárörvendve hallgatta is azoknak az ágyuknak a távoli moráját, amelyek Mohácsnál vérbe, halálba söpörték a megkoronázott királyt, a „csuhás“ Tomori Pált s a nemzeti kötelességteljesítésnek utolsó huszezer fanatikusát. Ez a gondolkodás az, amely ma is szöges hordóban görgetné a Dunába Szent Gellértet, s amely öklével még a félrebillent keresztet is lezuzná Szent István koronájáról, csak azért, mert azt a Patrona Hungariae Szent Istvánja szerezte és örököltette át a nemzetre.

S ez a gondolkozás az, amely nem akarja tudomásul venni a magyar történelemből a katolikus, a szenteket termő Árpádok dicsőséges évszázadait, amelyek nélkül sem az ország meg nem maradt volna késő évszázadok számára, sem a kultura ekéje föl nem szántotta volna a magyar lelkeket, mintahogy a magyar földet is először katolikus papok, szerzetesek ekéje hasította meg. Ez a lélek az, amely nem akarja látni a törökverő Hunyady János kardja markolatán az olvasót, — amely kitagadná a magyar históriából a Kapisztránokat, — amely nem akarja tudni, hogy katolicitás nélkül nincs a Rákóczi Ferencek, a Széchenyi Istvánok áldozatos, önemésztő jelleme. Ez a kéz az, amely nem átalította már husz esztendeje a vörös lobogót meghordozni Hajduböszörmény utcáin, a papi szankciót adva a rombolás evangéliumának, amelyből Trianon következett, de megszaggatná a Patrona Hungariae kék palástját, ha azt vakmerő földi kéz megcselekedhetné.

Mindezt csak történelmi megállapításul mondom, nem ellentámadásképpen a támadásokra. Mibennünk még mindig az a lélek lakozik, illetén támadások után is, amelyik a kecskeméti ferencesek templomában a török vész idején helyet kerítettett a protestáns magyaroknak is, hogy a külön istentisztelet után együtt énekeljék a magyar nosztalgia közös énekét: „Hol vagy István király . . .“ Az a fehérvári dombormű, az a gellérthegyi szobor, az a csillogó üvegkorona a vár tetején tudja mindezt, tud még sok egyebet is, — de nem lázad, nem háborog egyik sem. Csak várja az időt, amely a szentistváni, a szentgellérti gondolatoknak fog igazságot szolgáltatni, ha ez a nemzet akar és tud még élni.

*

„Visszatérés a természethez“, hirdette valaki és lett az ő evangéliumának következése, a világnak olyan elállatiasodása, amelyet a teremtetett állatok is szégyelnének, ha megtudhatnák. A trianoni Magyarország föltámadásának más a parolája: „Vissza a Patrona Hungariaehez.“ Ahány lépéssel apáink eltávolodtak az ősi magyar erkölcsöktől, annyi lépéssel jött közelebb a szuronyos cseh baka a komáromi hid közepéhez, az oláh baka a kötegyáni állomáshoz, a szerb baka a kelebiai határhoz. És lehet szép, lehet üdvös ennek vagy annak az angol lordnak, annak az olasz vagy egyéb nagyságnak magyarbarátsága: a Kárpátokhoz csak annyi lépéssel fogunk közelebb jutni, ahány lépéssel a nagy szentistváni és szentgellérti gondolatokhoz jutunk közelebb. Lehet szép, lehet üdvös ennek vagy annak az urnak az akciója, — de addig nem leszen integer Magyarország, míg egy nagy erkölcsi megtéréssel ki nem érdemeltük a *Patrona Hungariae akcióját* a minden Trianonoknál, minden diplomatáknál és hadvezéreknél hatalmasabb Urnál . . .

Valóban: majd ha a lelkek elvadult kertjét uj tavaszra öntözi, gondozza a Patrona Hungariae irgalmas keze, elénekelheti az eljövendő magyar századok vátesze: *Virágos kert leszen híres Pannónia.*

A Katolikus Családok Szövetsége

hiterkölcsei apon, egyházközségek szerint.

P. Bus S. J.

III. közlemény.

Nagy és magasztos feladatok elé állította Isten a családot. De azok megvalósítására ellátta csodatevő varázserővel:

Áldozatos szeretettel.

Isten mindent jóvoltából, szeretettel teremtett és mindent szeretetre épített és mentül nagyobb feladatok elé állította a teremtményt, annál többet adott neki a csodatevő szeretetből. Teremtő ez a szeretet és boldogító. De ez nem azonos a mulandó érzelmekkel, önző hajlamokkal; nem, — ez Istentől való. Erről írja Krisztus Követése könyve, hogy örül és röpül, békót nem tür, terhet nem érez, a fáradsággal nem gondol, azt hiszi mindenre képes, mindent odaad mindenért.

Ahol ez a csodatevő szeretet él a szülői szivekben, ott nem nehéz a családi élet keresztje, vagy ha nehéz is a kereszt, de soha nem roskadnak össze alatta, mert szívükben hordják a csodatevő erőforrást.

Ez a szeretet szenteli föl a családi otthont a világ legáldottabb otthonává. Ezen szeretettel kedves az utolsó viskó is, ennélkül a legfényesebb palota is börtön.

Ezekből látható, hogy a családi szentély Isten terve szerint.

Valóságos szentély.

A családi élet elsősorban vallási jellegű s így nem számítható az élet egyéb profán ügyei közé. A családi élet elsősorban Isten foruma elé tartozik már a természet rendje szerint is.

Ez volt minden nép felfogása, csak a modern istentagadó hatalom profanizálta a családi életet azzal, hogy vagy egészen, vagy jogtalan mérvben vont a családi élet rendezését a maga foruma elé.

Az eddig mondottakból megállapíthatjuk Isten tervét, amellyel a természet rendje szerint a családot tervezte: 1) felbonthatatlanul egységes, 2) szent szövetség az emberi nem fenntartására, az ideiglenes és örök jólét biztosítására.

Óvia drága fehérműjét és használjon Szegedi Huspénztári Szappant.

Gyártja a Szegedi Hus- és Vásárpénztár Rt. Szeged, Közvágóhid.

Varga Mihály Aradi-utca 7. sz. Szeged

 a Rudolftéri vasuti megállónál.

Kötéláru, istráng, kötőfék, marhakötél stb., zsák ponyva, lópokróc, spárga, halászháló, szőlőkötő és hasonló cikkek a legolcsóbb gyári áron kaphatók.

Telefon 469. szám.

Ámde ez eszményi föntségű terv már a pogányok fejében is eltörpült. A régmúltban ugyan még a pogányoknál is mind tökéletesebb formájával találkozunk a családi életnek, de idővel mindjobban megromlott. Elharapódzott a többnejűség, az elválás és ezzel előállt az általános erkölcsi romlás.

Ismerjük a pogány családokban uralkodó férfi-zsarnokságot, a nőnek embertelenül gyászos helyzetét, a gyermeknek borzasztó sorsát. És nem volt aki segíthetett volna a bajon. Egyedül Krisztus, a világ Megváltója tudott rajta segíteni.

Mit tett Krisztus a családjáért?

Krisztus a családi életnek nagy reformátora. Krisztus legnagyobb alkotásai közé tartozik a család megmentése a végkatasztrófából és annak megszentelése. Krisztus nem elégedett meg azzal, hogy visszaállította a családi életet a teremő Isten terve szerint, hanem azt még magasabb fokra emelte, még tökéletesebbé tette.

A piedadstál, amelyre az Istenség a földi nép közé alászállt, a család volt. Az örökké tündéres és bájos karácsonyi ünnep őrzi ennek emlékét. Családi ünnep a karácsony, ahol a gyermek szent föntségben áll elénk és megdicsőíti anyját és atyját. A karácsonyfa a családfát jelzi, amelynek ékes, illatos lombjai között glóriás angyalfők hirdetik a fa gyümölcsét és áldását.*)

A világ Megváltójának első lépése az emberi nem megmentésére a család megszentelése volt. Megszentelte a gyermeket, — a gyermekben maga az Isten jelenik meg közöttünk az ő menyországaival. Megszentelte az anyát, Isten-anyai méltóságra emelte. Megszentelte az apát, engedelmes volt neki az, Ki a világot kormányozza.

Krisztus legelső csodáját a kánai családalapítás alkalmával cselekedte a boldogságos Szent Szűz kérelmére. Átváltoztatta a vizet borrá, hogy a násznépnek legyen itala.

Legtöbbet azonban akkor tett Krisztus a családjáért, mikor annak alapítását szentséggé tette.

Krisztus törvénye szerint *a keresztény család szentségen épül fel*. A házasság szentségi jegyében megerősödve ujul fel a család törhetetlen egysége, eredeti szentsége újabb glóriába öltözik, *a gyermek életértéke tulvilági fényben kerül ismét a család életébe*.

A katolikus családok már jóformán nem is sejtik, hogy mi történik velük, mikor az oltárnál örök hűséget esküdnek egymásnak. Nem csoda, ha azután családi életükön nem is látszik meg a szentségi jegy.

*) Jaj, ahol a karácsonyfa lombjai mögöl elpusztított élet sóhaja és sirása hallatszik.

Kovács Sándor zongoraraktárában elsőrendű új zongorák kaphatók előnyös fizetési feltételek mellett. Zongorák és pianínók kölcsönben is adatk.

Elvállal zongorahangolást és javítást.
Szeged, Kossuth Lajos-sugarut 6.

Katolikus tanulók visszatartott ösztöndíjai.

Talán sohasem szorultak anynyíra anyagi támogatásra arra érdemes tanulók, mint ma, amikor a középosztály elszegényedése miatt még a tandíjakat is alig bírja megfizetni és sok jóra való tanuló kénytelen továbbtanulását abban hagyni, mert az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére. Tehát egészen természetesnek látszik, hogy ha vannak olyan források, amelyekből ilyen célokra meríteni lehet, azokat fel is használjuk.

Kénytelenek vagyunk szóvá tenni, hogy Szeged város tanácsa kezel ily természetű alapot, amelyből azonban a város 1928. évi költségelőirányzata szerint ismét egy fillér sem jut azoknak a katolikus vallású tanulóknak, akik részére a hagyományozó azt rendelte.

Ugyanis Szeged város egykori derék polgára, *Tukacs* Ferdinánd 1891. évi április 30-án kelt végrendeletében többek között úgy intézkedett, hogy a Petőfi Sándor sugárút 2. sz. alatti háza, mint *Tukacs* Ferdinánd-féle *jótekonny alapítvány* Szeged város közöntségére száll. Minthogy pedig néhai *Tukacs* Ferdinánd buzgóan vallásos, római katolikus volt, a végrendeletben *telekkönyvileg biztosította* egyuttal azt, hogy az alapítványt alkotó ház mindenkor tiszta jövedelmének *egynegyed része* szegedi illetőségű, római katolikus vallású, a város területén levő elemi iskolát látogató szegénysorsú tanulóknak téli ruhával való ellátására fordítandó, míg a jövedelem *háromnegyed*

része ugyancsak szegedi illetőségű, római katolikus vallású helybeli gimnáziumot látogató szegénysorsú, jó magaviseletű s szorgalmas tanulóknak jutalmazására fordítandó olyképp, hogy egy-egy ily ösztöndíj száz (100) forintnyi összegben állapítandó meg. Végrehajtását a tanácsra bízta.

A szép emeletes ház 1911 január havában tényleg a város tulajdonába ment át, de *a város tanácsa az alapítványt nem adja ki, illetve a végrendeletet nem hajtja végre s így katolikus tanulók annak áldásaiban nem részesülnek.*

A város 1928. évi költségelőirányzatában a *Tukacs*-alap 10033 pengő bevétellel és ugyanannyi kiadással van fölvéve. Még pedig: kamatok címén 373 pengő, házjövödelemből pedig 9660 pengő a bevétel, míg adó, házgondnoki díj, épület-fenntartás címen 3294 pengő a kiadás, áll tehát 6739 pengő a végrendelező akaratának végrehajtására. Csakhogy az előirányzat szerint ez az összeg: „gyümölcsöző kezelésre elhelyezendő” lesz.

Már most kérdezzük, hogy lehet-e áldásosabban gyümölcsöztetni a 6739 pengőt, minthogy ha ezt az összeget a végrendelet szerint teljes egészében katolikus tanulók részére fordítják? De kérdezzük azt is, hogy mi történt az előző évek tiszta jövedelmével, mert hiszen a ház akkor is jövedelmezett, az alapítvány felett pedig már 16 éve rendelkezik a város?

Ezért sürgetjük ennek az ügynek rendezését és az alapítvány rendelkezéseinek sürgős végrehajtását.

A véletlen.

Irta: Dr. Mandola Aladár.

Ki gondolna arra, hogy ma már a „véletlen“ természetrajzával is foglalkoznak s valamiképpen bele akarják igazítani a világrend nagy-szerű koncepciójába. Egy buda-pesti egyetemi tanár, a felejtet-ten Riedl Frigyes beszéli, hogy egyszer az esernyőjét a vonaton felejtette s mikor másnap a pálya-udvarra ment a legnagyobb meg-lepetésére megkapta. Érdeklődni kezdett az ott felejtett esernyők élettörténete iránt s azt a különös választ kapta, hogy az ottfelejtett esernyők száma évenként majd-nem ugyanannyi. Mintha mindig tanárok utaznának a vonaton.

Ugyanez a profesor azt kér-dezte a doktori szigorlaton, hogy átment e Petőfi a Lánchidon. S mikor a jelölt hallgat, mentő övet dob a fuldokló felé. A hid már készen állott, ellehet-e képzelni olyan emberről, mint Petőfi, aki mindenért lelkesedett, hogy nem futott volna át az új hidon? A je-lölt erre aki már szintén át sze-retne menni a vizsgán, nyugodtan az feleli, hogy átment. Pedig nem ment át, már t. i. Petőfi, mert a hidat csak 1849. novemberében

nyitották meg, a költő pedig júl. 31-én már meghalt arcán az ifju-ság mosolyával. Véletlen volt a halála? Tovább mehetünk-e ez esemény mellett? Nem történik-e a világon minden pontos számi-tással? Nincs-e minden előké-sztve szándékos tudatossággal, hogy bekövetkezzék az az ese-mény, amelyet mi véletlennek ne-vezünk? A piavei csata elvesztése csak azon a véletlenen mulott, hogy megáradt a folyó s katoná-ink nem tudtak átkelni? Kérdést kérdésre halmozhatunk és alig ju-tunk tovább.

Ferenc Józsefről mondják, hogy társalgásában mindig a diplomá-ciai okosság vezette. Ha kihallga-táson jelent meg nála egyik másik minisztere, oly távolságra állott meg tőle, hogy kézfogásra ne ke-rüljön a dolog. Rövid katonai mondatokba foglalta kérdéseit. Mit tart ön az obstrukcióról? Mennyi időt jósol ennek életéhez? Miként gondolja a megoldást? Ha a miniszter, aki folyton állott, érdemleges választ adott, a király az íróasztalához lépett s jegyzete-ket csinált. Azután összeütötte

Levente- és cserkész-felszerelések raktáron.

Alapítási év 1882.

Krier Rudolf Szeged Feketesas-u. 21.

Egyenruha és uriszabóság. — Egyenruházati cikkek, kül- és belföldi szövetek raktára. — Saját sapkasműhely egyenruházati és sportsapkákhoz.

Postatakarékpénztári csekkszám 40623.

Telefon 13—91.

Német, angol, francia, olasz nyelvtanfolyam felnőttek és külön gyermekek részére. — Alsó osztály. A nyelv elemei gyakorlati alkalmazásban. Kereskedelmi levelezés. — Felső osztály. Társalgás. Irodalom. A tananyagot a résztvevők az őket érdeklő tárgykörből kiki maga választhatja meg. — Résztvételi-díj egy hónapra 4 P 50 f. A tanítás heti 2 órában mindkét osztályban kizárólag az illető nyelveken történik.

 Rozgonyi Margit, Szivárvány-utca 18. szám.

sarkantyuját s a miniszter mehetett.

Nos ez az óvatos király 1878-ban a kassai nagygyakorlat után egy banketten elszólta magát, s ezzel elárulta, hogy készül Bosznia okkupációjához. Pedig az katonai titok volt, sőt európai titok nem mondhatta szándékosan. Tehát ez is véletlen volt. De Riedl esernyője még is azt sejteti, hogy a véletlen nem véletlen. Csak nekünk látszik annak, akik számításán kívül hagyjuk az előre nem látott eseményt. Mert vannak gondos körületekintők, akik mindenre számítanak s ilyenkor a véletlen események száma kisebbedik, vagy éppen ki van zárva. A véletlenségeket tehát meg lehet előzni s a meglepetéseket megakadályozni. De találunk olyan embert, aki mindig előre lát, aki soha el nem mélyed subjektív lelki világába és akit a fantázia soha félre nem vezet? Meghiúsult remények, romba dőlt légvárak, szétfoszlott illuziók mindnyájunkat végig kísérik életünk útján. Mindnyájan voltunk már játécai szerencsés vagy balvégzetű véletleneknek. Nem találunk oly biztosító intézetet, amelyik kiküszöböli életük folyásából a véletlen veszélyes beavatkozásait. Azzal már számolnunk kell, hogy volt és lesz is mindig véletlenség. Éppen ezért szeretnénk ennek a relytélyes jövővénynek a szemébe nézni s megkérdezni tőle, hogy ki vagy te, ki rejtélyes utakon keresztezed a mi útjainkat? Meglepsz bennün-

ket óvatlan pillanatainkban, végig száguldasz legszebb reményeinken.

Van egy érdekes elmélete ennek. A véletlenség az a *rés*, amelyen keresztül Isten belenyul az emberi élet szövevényébe, megváltoztatja az élet sakkábláját egyetlen huzással, amit a magyar közmondás így fejez ki: Ember tervez, Isten végez.

A véletlenség Isten szava az elbizakodott emberhez. S amit Ő mond, az csak jótékony lehet, még ha rossznak látjuk is. Óvatosabbá teszi az embert, miáltal sokkal nagyobb bajokat elkerülhetünk. Az emberi gög is alább száll, ha érezzük, hogy a véletlen vékony szálain Istentől függünk. A technika vívmányaival párhuzamban megsokasodott a szerencsétlenségek száma. Az automobil katasztrófák napi renden vannak és erősen érezzük az óvatosság szükségét. A sok véletlen baleset óvatossági rendszabályokat fog eredményezni. Kevesebb önhitség és több bizalom Istenben fog nyomában járni. Az esernyőre is jobban fogunk vigyázni s lassan rájövünk, hogy a véletlenben törvényszerűség van. Ferenc József sem szőlte el magát a kassai bankett után s végül Petőfi is átment volna a Lánchidon, ha Bemernek engedelmeskedett volna s mindig a tábornok mellett maradt volna. A szigorlónak meg könnyebben ment volna a vizsga s nem nyomná lelkiismeretét álmában a Lánchid.

Templomfestést, szobafestést és mázolóást előnyös árban készít

SZILÁGYI és SZABÓ

Telefon : 107.

Szeged, Dugonits-tér 11. szám.

Telefon : 107.

Festékek, lakkok és háztartási cikkek olcsó árban kaphatók.

Van-e vallástalan erkölcsösség.

Vallás nélkül is tudok becsületes, erkölcsös lenni, mondják nem egyszer az emberek. És ha felkérnénk őket állításuk igazolására, talán ép saját magukra, hitetlenségükre és mindamellett becsületes életükre mutatnának rá. Jó, elhisszük, hogy ők hitetleneknek tartják magukat, de valóban azok-e ők? Ez már más kérdés. Vajjon a jelen nemzedék élete, lelkiismerete, mely oly élesen állást foglal a vallás ellen, nincs-e át meg átitatva vallási hagyománnyal és nem táplálkozik-e abból erkölcsi élete? Ha igen, akkor sem lehet tényből bizonyítani a vallás szükségtelenségét az erkölcsi élet kiépítésében. Még nincs személyes tapasztalatunk arról, hogy milyen a vallástól teljesen befolyásolatlan lélek, addig üres szó marad a nagyhangú kijelentés: vallás nélkül is lehet becsületesen élni.

Mert a valóság az, hogy miként a csillag ragyogása még tart jóllehet a csillag maga már régen elpusztult, az emberek is még vallási eszmékből élnek, bár azokat magukban már rég megsemmisítették. A merész állítás tehát bebizonyíthatatlan, mert a kísérlet, vallási befolyástól ment embert nevelni a mai kultúrában még teljesen lehetetlen, mert ehhez a kereszténységből átitatott nyugati kultúrától való teljes izoláltság kellene, ami pedig keresztülvihetetlen.

Ha a vegetarianus azt mondja nekem: láthatja kiváló egészségemből és testi erőmből, hogy a husevés felesleges“, akkor én azt felelem neki: „Talán van jobb bizonyítéka a husevés ellen, de ez, amit Ön most felhozott, nem sokat ér, mert Ön fiatal korában hussal táplálkozott, vagy szülei, nagyszülei husevők voltak. Az Ön egész organizmusa, csontállománya, egész energiakészlete tehát, ha nem is él már állati táplálékkal, mégis ennek befolyása és utóhatása alatt áll. Csak majd több generáció után, mely kizárólag hus nélkül élt, lehet az utódok egészségéből és testi erejéből bizonyítékot kovácsolni a vegetáriánus életmód mellett!“

Ugyanaz áll azokra is, akik azt hiszik, hogy ők vallás nélkül is becsületesen élnek. Lehet, de bizonyítsák be! De hogyan? Miként a vegetáriánusnak nincs igaza, ha egészségből életmódjának helyességére következtet, úgy a hitetlen is téved, ha erkölcsösségéből hitetlenségének jogosultságára következtet, mert itt is ott is a mult és az őt körülvevő jelen behatása alatt áll.

**A legjobb harangok a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett rendelhetők:
„HARANGMŰVEK“ RT.
Budapest, VI., Jókay-utca 37. szám.**

Az egész klasszikus irodalom legmélyén keresztény gondolatoktól van áthatva. Schiller és Goethe maguk is elismerték, hogy az ő képzettségükre a kereszténység alapvető befolyással volt.

De nem csak az irodalom, hanem a mai emberek nagy része is a vallásból táplálkozik. Az az egynéhány igazán hitetlen és mégis erkölcsös ember ezt úgy látszik, elfelejti; elfelejti, hogy körülötte oly emberek vannak, akik még a vallásból élnek és cselekednek és akiknek példája s ítéletei az ő levegőbe lógó erkölcsösségének irányt és határt szabnak, s mely erkölcsösségnek vallás nélkül sem alapja sem iránya nem lehetne.

Miként az élők a holtakért imádkoznak és ez számukra s a tisztító tűzben szenvedők számára enyhét, vigasztalást jelent, úgy működik a vallásos erkölcs ereje, bensősége és tisztasága a hívők világából át a hitetlenek lelkébe. Anélkül, hogy a hitetlenek tudnák átviszi erkölcsi életükbe azt az erőt, biztonságot és lelkiismeretességgel, amelyet az ő hypothesisaik semmi esetre sem nyújthatnának. Vallástalan lelkiismeret-kultúra igen, lehetséges tehát, de csak akkor, ha vallásos kultúrába van beágyazva.

Figyeljük csak meg a vallástalan családok egymás után következő generációit. A legöregebbekben még meg van a hitből fakadó erkölcs, de az unokákban már nagy a bizonytalanság az erkölcsi élvék és élet iránt.

Bátran megállapíthatjuk ezek után, hogy a modern ember azért hiszi, hogy lehet vallás nélkül erkölcsösen élni, mert voltaképp még mindig a vallásból él. Megerősít minket ebben maga Nietzsche, a legszenvedélyesebb atheista, ki valaha létezett: „Legjobb tulajdonságaink előbbi időknek érzelmeiből fakadnak életünk napja már régen lehanyatlott, csak az ég alja izzik még vérvörösen, fényt árasztva szét bár a napot már nem láthatjuk“.

De különösen mély hatással mutatja be Nietzsche a vallásos atmoszféra továbbműködő utóhatását. „Der tolle Mensch“ című befejezetlen művében, ahol a múlt század e nagy Istentagadója bemutatja, hogy ő érzéseiben és értékitéleteiben öntudatlanul is mennyire a múlt behatása alatt áll és mily kevésbé világos még előtte az a morális következmény, mely az ő egész tagadásából következne; bevallja, hogy fogalma sincs arról, még csak nem is sejtí, mennyi

A Kölcsönös Tűzkár és Janus általános kölcsönös biztosító intézet

melynek elnöke: John Amandus a Melki Apátság főnöke, 1925 évben ünnepelte 100 éves fennállásának jubileumát. — Előnyös díjtételek és modern feltételek mellett köthető minden vonatkozású élet és járadék, valamint gyermekbiztosítás a legkülönbözőbb módzatok szerint. — Részletes felvilágosítással szolgálnak a szegedi megbizottaink Boldogasszonyugárut 1. Holis Pál és Bittó János urak.

10. **Kézimunkaház**
SZEGED, Kölcsény-u. 10.
Telefon hívó: 13-50. szám
Fischer Izsó

Kézimunka anyagokban
nagy választék. — Készít
mindenféle egyházi kézi-
himzéseket.

minden táplálkozik benne az Istengondolatból. Ebben az értelemben beszéli el a töredékműben, hogyan fut a piacon a toller Mensch (ki nem más, mint ő maga): „Keresem az Istent! Keresem az Istent...“ „Hol van az Isten? — Megmondom nektek! Megöltük őt — ti és én! Gyilkosai mi vagyunk! De hogyan voltunk erre képesek! Miképen tudtuk a tengeret kiinni! Hol szereztük a szivacsot, mellyel a széles láthatárt lemostuk? Mit is tettünk, mikor a földet napjától elszabadítottuk? Hová rohan most? De hová rohanunk vele mi is? Tova minden naptól? Nem zuhanunk-e folytonosan előre? Vagy talán hátra, jobbra, balra, vagy minden tekintetben? Vagy talán nincs is lent, vagy fent? Nem tévelygünk-e a végtelen semmin keresztül? Nem ásit-e felénk a mérhetetlen ür? S nem lett-e már is hidegebb? Nem közeleg-e az éj, a mind sötétebb éj? Nem kell-e már nappal is lámpát gyújtani...?“

Igen, mennyire igaz, ki tudná az istenhit tengerét kiinni, ki tudná az egész láthatárra irt istennyomokat letörölni? Senki, senki. Aki megpróbálkozik vele, az „toller Mensch“ lesz, annak gondolatai oly nyugtalanul örültek lesznek, mint Nietzsche a fent idézett sorokban. Ily bizonytalanságokra jellemet építeni nem lehet. Aki megpróbálja komolyan atheizmusát a gyakorlatba átültetni, annak élete erkölcsi hajótörések láncolata lesz. Hogy sok hitetlen mégis úgy nagyjából becsületesen tud élni, azt egyrészt környezetének, a vallásos atmoszférának köszöni, melyben él, másrészt jellemgyengességének, mely nem csap rá a kijelölt utra, hanem engedi magát környezetének a fennálló társadalmi rendnek korlátai és szokásai által befolyásoltatni. Amily könnyelmű, ép oly meggondolatlan és felületes tehát vallásnélküli morálról beszélni: ilyen nincs is nem is lesz. Nem csak azért, mert a kettő egymással a legszorosabban összefügg, hanem azért is, mert a kereszténység diadalmas előnyomulásának gátat vetni nem lehet és így a hitetlen erkölcs titkon bár, de mégis a keresztény erkölcsenergiákból fog táplálkozni. (S. J.)

Aránytalan számok.

Nemrégiben a vallás és közoktatásügyi miniszter két rendeletet adott ki, amelyek az egyetemek hallgatóinak létszámáról, illetve azok segélyezéseül adományozandó ösztöndíjakról szólnak. Nem érdektelen nekünk katolikusoknak

e rendeletek számait átnézni, mert abból szomorú igazságok okaira jöhetünk rá.

Protestáns részről folyton azt követelik, hogy az arányszámot tartsuk be. Vezető állásban lévő katolikusaink részéről azonban

Kalapszalón megnyitás! Iskola-utca 20. sz. alatt (Távirati iroda mellett)

augusztus 1-én kalapszalón nyílik. — Legujabb párisi és bécsi modellek a leg-szolidabb áron kaphatók. **Átalakítások már 4 pengőrt** készülnek izléses finom kidolgozásban. — A katolikus nőegyesületek, kongregációk és MANSz hölgy tagjainak szíves pártfogását kéri: **Juhász Mária**

soha sem tapasztalunk törekvést arra, hogy a mi részünkre előny-nyel járó arányosság betartására törekednének.

Csupán a hittudományi. karokon megállapított létszámmal s az ezen karokon megállapított ösztöndíjak aránytalanságával kívánunk foglalkozni.

Katolikus theologia állami egyetemen nincs. Egyedül a katolikus alaphól fenntartott Pázmány Péter egyetemnek van theologiai fakultása. Református theológiát a debreceni, luteránus theológiát a pécsi egyetemen tart fenn az állam. Az első aránytalanság itt van, az állam két protestáns theológiájával szemben az államnak legalább is két katolikus theologiai fakultást kellene fenntartania.

A másik aránytalanság a theologiai hallgatók számának megállapításában van. Ugy a Pázmány Péter tudomány egyetem, mint a debreceni és pécsi egyetemek theologiai fakultásainak létszámát 50—50-ben állapítja meg a valás és közoktatásügyi miniszter. Az ország lakosságának 65%-át kitevő katolikusság vezetésére a kultuszminiszter ugyanannyi egyetemi végzettségű lelképásztort engedélyez, mint a negyed annyi luteránusnak, vagy harmad annyi reformátusnak. Mi ez? A protestánsok ama hangzatos jelszavának realizálása, hogy a katolikusok inferiorok, hisz már lelkészeik között is hogy állunk egyetemi végzettség tekintetében? A kultuszminisztert nem kívánjuk törvényteleniségre

vinni, amikor arra kérjük, hogy igyekezzék a katolikusok arányszámának megfelelőleg engedélyezni az egyetemeken a katolikus theologusok létszámát.

A másik aránytalanság az ösztöndíjak engedélyezése. 6 ösztöndíjat engedélyez a miniszter: mind-egyik egyetem theologiai fakultásának 2—2. Itt hasonlóképen a katolikus theologusok ösztöndíjának felemelését kérjük, mert tudom azt, hogy az új külföldi magyar intézetekben jó néhány protestáns predikátorjelölt tanul ösztöndíjas helyen, tehát a szegény katolikus theologus egyetemi hallgatók állami támogatás dolgában igen hátra vannak.

Az úgy igazságos megoldása szerintünk az lenne, ha a szegedi állami egyetemen felállítanák a katolikus theologiai fakultást, amelyen legalább is 50 theologus tanulna s az ösztöndíjak száma is kellő számra eméltetnék. Ez nemcsak a számarány szempontjából volna fontos, hanem nagy fontosságú lenne a megszállott katolikus magyarság szempontjából is, mert a szegedi egyetem katolikus theologiai fakultása nyújthatna otthont azon magyar theologusoknak is, akik a megszállott területeken ma nem nyerhetnek a hiányzó egyetemi theologiai fakultás miatt kellő oktatást a magyar hivek pasztorációját illetőleg.

Lássák meg e dolgok fontosságát, akik ezen állapot megváltoztatására tehetnek is valamit. Szóljunk már egyszer fel mi is az aránytalanság miatt.

v. M.

Legnagyobb!

Legjutányosabb!

FÖLDES RUHA-DIVAT-ÁRUHÁZA
SZEGED Az összes ruházati cikkek. Uri divat kellékek **KÁRÁSZ-U.**
 Mérték utáni szabóság!

O K T Ó B E R

1. Szombat sz. Remig pk.
2. **Vasárnap** sz. Örző angyalok.
3. Hétfő sz. Kandid vt.
4. Kedd Ass. sz. Ferenc
5. Szerda sz. Placid vt.
6. Csütörtök sz. Brunó hv.
7. Péntek Olv. Boldogasszony †
8. Szombat Magy. N. Asszonya

9. **Vasárnap** sz. Dénes pk.
10. Hétfő Borgia sz. Ferenc
11. Kedd sz. Placidia sz.
12. Szerda sz. Miksa pk. vt.
13. Csütörtök sz. Eduard kir.
14. Péntek sz. Kalliszt p. vt. †
15. Szombat sz. Teréz

(A vastag betű misehallgatásra, a † bőjtre figyelmeztet).

A rózsafüzérajtatósságok a következők rendben lesznek.

Bélváros: mindennap este 6 órakor, vasárnapokon szentbeszéddel.

Alsóváros: mindennap este 6 órakor, vasárnap szentbeszéddel.

Felsőváros: mindennap d. u. 5 órakor.

Rókus: mindennap d. u. 5 órakor, vasárnap szentbeszéddel.

Ujszeged: mindennap d. u. 5 órakor, vasárnap szentbeszéd.

Október 9-én a belvárosi rózsafüzértársulat d. u. 4 órakor a templom üresen álló sekrestyéjében gyűlést tart, melyre az összes tagok hivatalosak.

Október 4-én Szt. Ferenc halálán napján alsóvároson este 6 órakor ájtatosság szentbeszéddel.

Október 3-án fejeződik be Fel-

sővároson a lisieuxi szent Teréz tiszteletére tartott kilenced. Reggel fél 8 órakor ünnepélyes szentmise, d. u. 5 órakor pedig ájtatosság szentbeszéddel.

Október 4-én Szt. Ferenc halála napján Felsővároson reggel fél 8 órakor énekes szentmise, d. u. 5 órakor pedig ájtatosság szentbeszéddel.

A jézustársasági kápolnában a rózsafüzér hétköznapiakon a 7 órai mise alatt, vasárnapokon pedig az este 6 órai ájtatosság keretében van.

Bohuniczky János ny. tábori lelkész, eddigi kunágotai segédlelkész a megyés főpásztor medgyesbodzási plébánossá nevezte ki.

HIRSCHL TESTVÉREK

Telefon: 4—13.

fűszer és csemege kereskedés.

Dugonics-tér.

Saját pörkölésű kávé, prágai sonka, kolozsvári szalonna és csemege-árúknak legjutányosabb beszerzési forrása.

Az Első Szegedi Szabóipari Szövetkezet Szegeden,

üzlet Horthy Miklós-u. 12. Ipartelep Francia-u. 22. — Telefon: 928.

Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő papi öltönyöket, reverendákat, címádkákat stb. Mint keresztény szövetkezet ajánlja szolgálatait és hívásra vidékre is kiutazik.

Shvoy Lajos, az új székesfehérvári püspök a napokban bemutatkozó látogatást tett *dr. Glattfelder Gyula* megyés püspökünknel. Hasonló képen meglátogatta főpásztorunkat a szomszéd váci egyházmegye püspöke *Hannauer A. István* is, aki Szeged környékén most bérálja hiveit. A Püspök ur *Várhelyi József* preláts, belvárosi plébánosnál is látogatást tett. Mindkét előkelő vendége városunknak a legaprólékosabban megtekintette az épülő fogadalmi templomot s elragadtatásuknak adtak kifejezést.

A XIX. Országos Katolikus Nagygyűlés hatalmas megmozdulása lesz a magyar katolicizmusnak. A lüktető élet megállás nélkül halad és az ember elé naponként új kérdéseket dob. E kérdések megoldást követelnek, hogy Krisztus örök birodalmának hatalmas fáján minden levél az élet örökzöld színében pompázzék. Az országos katolikus nagygyűlések szántják és öntözik a földet, mely az ehhez szükséges erőt adja. Október 15, 16, 17, 18-ik napjain nyílik megint alkalom, hogy bizonyosságot tegyünk a magyar katolicizmus összefogó erejével, hogy öntudatosan élünk, élni akarunk és élni fogunk. A díszgyűlésen a magyar közélet legkiválóbbjai szónokolnak az aktuális problémákról. Így 16-án délelőtt Zichy János gróf Cesare Orsenigo pápai nuncius, Zichy Gyula gróf kalocsai érsek, Haller István v. miniszter, Glattfelder Gyula csanádi püspök 17-én Marcell Mihály Czettler Jenő egyetemi tanár, Huszár Károly v. miniszter elnök, Mikes János gróf szombathelyi püspök, P. Bangha Béla S. J. 18-án Breyer István h. államtitkár Ernst Sándor képviselő, Apponyi Albert gróf, Szmrecsányi Lajos egri érsek. A nagygyűlésen résztvevők számára a magyar Államvasutak féláru kedvez-

ményes jegyet engedélyeznek. Érdeklődni lehet a Tudósító szerkesztőségében, telefon 136.

Prohászka Ottokár szellemi hagyatékát az egész ország intelligens közönsége türelmetlenül várja. A Szent István Társulat a hagyatékot kezelő vegyes bizottságtól megvette a nagy püspök egész irodalmi hagyaték, összes nyomtatásban megjelent, vagy meg nem jelent műveinek kiadási jogát. A Szent István Társulat a nagyértékű irodalmi örökséget megcsonkítás nélkül 20 kötetes sorozatban fogja a nemzet fiainak kezébe adni. Az irodalmi hagyaték egységes sajtó alá rendezését Schütz Antal dr. kegyesrendi áldozópap, egyetemi tanár az M. Kir. Tudományos és Szent István akadémia tagja vállalta magára. Minthogy a Szent István Társulat többmilliárdos áldozatot hoz a nagy püspök irodalmi öröksége érdekében, felhívjuk olvasóinkat, hogy Prohászka Ottokár dr. műveinek beszerzésével várjuk meg a Szent István Társulat egységes kiadását melyet senki össze ne tévesszen albumokkal és a nagyközönség érdeklődését és kihasználó esetleges privát vállalkozásokkal.

A Szent Vince Szeretetegyesület vasárnap, okt. 2-án liziói kis Teréz tiszteletére gyűjtést rendez az utcákon. Minden adakozónak, ki

Vénus Cipőgyár termékei felülmulthatatlanok.

Vidéki megrendelések a beérkezés napján elintéztetnek.

Telefon 12—46.

Telefon 12—46.

legalább 10 fillért dob a perselybe, egy-egy kis Teréz képet adnak a gyűjtő kislányok. A közelgő tél dere lassankint megüli a természetet, a gond és teher a tél közeledtével sok-sok szegény család mindennapi keserve lesz. Ezek ráncos homlokát akarja lesimitani a *Szent Vince Egyesület*, amikor jó szívvvel pár fillért kér szegényei számára. „A ti adakozástok nem marad jutalom nélkül!”

Apponyi Albertnek, a nemzet pátriárkájának ünneplésétől lelkes az egész ország. Egyedül küzdött egy világ ellen. Oldalán csak az igazság volt és benne — ami küzdelméhez erőt adott — az áldozatos hazaszeretetet szent tüze lángolt. Városok, testületek, a társadalom minden rétege üdvözlésére siet és alkalmat keres, hogy a haza e legnagyobb fiának, egyházunk büszkeségének emlékét megörökítse, Szeged városa legalább annyit tegyen meg ez alkalomra, hogy régi közgyűlési határozatát, melyre már belügyminiszteri jóváhagyást nyert, melyre a 230 pengőt meg nem haladó összeget már ismételtelen előirányoztatta: hajtsa végre. *Változtassa meg az Iskola-utca nevét gróf Apponyi Albert utcára.* A polgármester urnak van érzeke a nemes hangulatok értékeléséhez, bizonyára nem fog késlekedni és halogatás nélkül elrendeli az eddigi táblák kicserélését.

Hódmezővásárhely október 9-én ünnepli plébániája fennállásának 200 éves jubileumát. A török pusztítás előtt 17 temploma volt a vá-

rosnak, melyből csak a csomorkányi templom romjai vannak meg. Az évszázados pusztítás után gróf Károlyi hozta e vidékre az első telepeseket, kiknek lelki gondozását a mindszei plébánia végezte. 1727-ben kapott először önálló plébánost Bene György személyében, 7-én délelőtt *Kokovay János*, váci prépost-kanonok felszenteli a plébánia négy új harangját. Ugyanaznap este fogadják *Hananuer A. István* megyéspüspök urat, aki *Schwarz Gusztáv* pp. prelátus kíséretében érkezik. Október 8-án d. e. bérnálás, d. u. a katolikus Nőegylet oltáregyleti kiállítása a Zárdában. 9-én reggel 8 órakor *P. Bangha S. J.* ünnepi szentbeszédet mond, 9 órakor püspöki nagymise, Utánna az Ifjúság diszfelvonulása a vendégek előtt zeneszó mellett. 11 órakor diszgyűlés a Feketesásban, itt *Huszár Károly* v. miniszterelnök, *Muntyán István*, a szeged-belvárosi egyházköz-ség elnöke, *Frühwirt Mátyás* képviselő és *Hannauer* püspök mondanak beszédet. 1 órakor bankett az Ipar-egylet nagytermében. 4 órakor a Katolikus Népszövetség gyűlése a katolikus Társaskör nagytermében. 6 órakor szentségimádási óra, mely-lyen szentbeszédet a püspök ur mond. 8 órakor a városi nyári színházban Jairus leánya bibliai dráma előadása a katolikus Nőegylet rendezésében.

Bálvány és kereszt. (Xavéri szt. Ferencz kalandos élete :) Ezt a filmet az idén Budapesten óriási sikerrel adták elő a főhercegek és a nagyközönség előtt. Szegeden a Korzó

Gyarmati Mihály

uri szabósága

Szeged, Széchenyi-tér. (Tisza-szálló mellett) Szövet raktár, külön sapkakészítő üzem

A sörök
királya a

„Szent István PORTER” sör.

Gyártja: a Kőbányai Polgári Serfőző és Szt. István Tápszer-
művek Részvénytársaság Kőbánya.

Moziban fogják bemutatni külön az ifjúság, külön a felnőttek számára rendkívüli olcsó helyárrakkal.

Megafonok a templomban. A kölni domban 12 megafont szereltek fel, hogy a prédikációk az egész óriási templomban mindenütt teljesen érthetők legyenek. Ilyesmire nálunk is szükség lesz.

Énekek rendje az ifjúsági szentmiséken október 2-án: Bemegyek szent templomodba . . . , Ez nagy Szentség valóban . . . , Boldogasszony-Anyánk . . . 9-én: Szeretettel jönnek . . . , Üdvözlégy Oltári Szentség . . . , Égi szüz virág.

A szeged-felsővárosi szivgárda csapatok zászlóját október hó 9-én délelőtt 10 órakor a felsővárosi templomban az ünnepélyes szentmise alatt szenteli fel Papp Béla dr. minorita házfőnök. Ugyanazon a napon délután 4 órakor szülői értekezlet keretében lesz a szegbeverés a Szilléri-iskola tornatermében.

Apácák kapták meg a francia Akadémia első díját. A francia Akadémia tizezer frankos elsődíjával tüntette ki a francia gyarmatokon önfeláldozóan és áldásosan működő Karthauzi Szent Pál nővéreinek rendjét, amely 1694-ben alakult s a legrégibb vajamennyi nő missziós szerzet között. Ők látják el a francia gyarmatok kórházait és belpoklos otthonait is. Kinában, Japánban, Siamban szintén vannak missziós házaik; a Fülöp-szigeteken 3 iskolát tartanak fenn. Japáni hatalmas iskolájukat, amelyben 1200 gyermeket tanítottak, a földrengés majdnem teljesen elpusztította, de azóta már sikerült nekik 800 gyermek számára ideiglenes iskolát berendezni. Erdemeiket a japán kormány hivatalosan elismerte. A Mont Peléevulkán kitörésének (1902-ben) 28 nővérük esett áldozatul.

A halálraitéltek utolsó órája. A híres newyorki börtön, a Sing-Sing igazgatósága érdekes megállapításokat tesz közzé arról, hogyan töltik utolsó órájukat a halálra ítélt rabok. Legtöbbször, mielőtt a villanyos székbe ültetnék őket, utolsó óraikban cigarettáznak, isznak, kártyáznak vagy sakkoznak. Sokan irnak, nemritkán verseket. Vannak, akik borotválkoznak és a cipőjüket fényesítik. Egy James Cassidy nevű bűnös azal szórakozott, hogy cellájának falára meztelen nőt rajzolt. Egy Place Márta nevű nő, aki saját leányát meggyilkolta, gyászruhát kért s mivel ez nem elegendő állt neki jól, nagyszorgalommal javíttatta a ruhát, hogy kifogástalanul simuljon a testhez a kivégzés pillanatán. Egy fogorvos, dr. Warren-Walve, aki nejét és sogornőjét megmérgezte és kirabolta, bölcséleti költeményeket írt s a lelkesnek adta át, hogy majd tegye közzé. A japán Sibuja Yugira humoriszkeket olvasott egész éjjel és kacagott

Mexikói civilek is végezhetnek papi funkciót. Mexikóban a katolikusok üldözése a hitélet nagyfokú fellendülését eredményezte. Hiába száműzték papjaikat, hiába sújtották halálbüntetéssel vallásuk gyakorlását, mexikói katolikus testvéreink az első keresztények buzgalomával tartanak ki egyházunk s szent hitünk mellett. A Szentatya ujjában rendkívüli kiváltságokkal jutalmazta kitartásukat s ezzel lehetővé tette, hogy a legnehezebb körülmények között is részesülhessenek a vallás vigaszaiban. Megengedte többek között, hogy az Oltáriszentséget, ha pap nem áll rendelkezésre, világi hívők is kiszolgáltathassák. Érvényes egyházi házasságokhoz elegendő, hogy a jegyespár házassági szándékát két tanu előtt kijelentse, azal az ígérettel, hogy amikor erre alkalom nyílik, házasságkötésüket az egyház szertartásai szerint is megerősítik.

Milenkovits Dezső

===== vegyeskereskedése és előnyomda üzlete =====
Szeged, Londoni-körút és Margit-utca sarok

Stefánia Söröző a legkellemesebb vacsorázó hely. Menük, zónák s választékos étlapszerű étlékezés. Állandó friss csapolás. Legszolidabb árak. Különö zene. Szeged, Vesselényi u. a színházzal szemben

Ilyen házasságokat azonban csak akkor szabad kötni, ha hosszabb ideig (legalább egy hónapig) nincs lehetőség arra, hogy a házasságot pap előtt kössék meg. A pap, amikor miséz, életét kockáztatja. Hogy minél észrevétlenebbül, minél rövidebben lehessen a szent áldozatot bemutatni, a Szentatya feljogosította a mexikói papokat, hogy a szentmisének minden mellékes részét elhagyhatják s csak a leglényegesebb részeket tartásák meg: a felajánlást, az átváltoztatást és az áldozást.

A nevelésügy igazi uttörői. A „Studies“ című ir tudományos folyóirat kutatás tárgyává teszi a kérdést, miért fújták fel akkora pedagógiai nagysággá, valóságos nevelésügyi „uttörővé“ Pestalozzit, akiről komoly kutatás felderítette, hogy ezt a hírnevet éppen nem érdemelte meg, minthogy elméleti részen újat voltaképpen nem mondott, gyakorlatilag pedig a világ legrosszabb s legeredménytelenebb nevelőjének bizonyult. A cikkíró arra az eredményre jut, hogy Pestalozzit meglehetősen mestersegesen tették nagyvá azok, akik minden áron protestáns és racionalista „uttörőt“ akartak találni s a nagy katolikus pedagógusok helyébe állítani. Sajnos, a katolikusok öntudat hiányának

következménye, hogy ez a számításuk pompásan bevált s ma katolikusok sem győznek eléggé bókólni ennek a mondvasínált nagyságnak, megfélekezvén közben a nevelésügy igazi, nagy uttörőiről. Így ma mindenki emlegeti s magasztalja Pestalozzit, de hányan ismerik a nagy katolikus nevelők korszakalkotó érdemeit? Mily kevesen emlegetik pl. Páli szt. Vincét, aki a szegény gyermekek oktatása terén legelő jár, vagy Loyoolai szt. Ignácot, akinek rendje valóságos új életre keltette az egész világon a magasabb népoktatást s akinek nevéhez fűződik többi közt az ingyenes oktatás eszméje; vagy Emiliani Jeremost (1481—1537) aki az árvaházak megalapítójának tekinthető, vagy Kalazancái szt. Józsefet, aki a szegény gyermekek ingyenes elemi oktatását helyezte igazán széles alapokra (1556—1648), vagy de la Salle Jánost (1651—1719), a keresztény iskolatestvérek megalapítóját, vagy a zseniális nevelőt, Don Bosco Jánost (1815—1888), hogy pl. a nőnevelés nagy apostolairól, Dupanloup püspökről s másokról ne szőlünk? Mindezeket a feledés homálya borítja, csak azért, mert a történelem meghamisításának a katolikusok nem épen siettek elébe vágni.

Esti fohász öcsémért.

Oly ártatlan és oly kedves szegény még
Ne engedjed, hogy őt is ostor érje
Uram, ne engedd... Óvjad még szegénykét

Játékra hajtja még tündéri vére.

Oly sulyos lenne még neki a gálya;
Ne engedd, hogy megöljék bűn, be-
[tégtség,

Selymes haját kósza szél cibálja
S oláh korbács hasítsa gyöngé testét.

Ha csöpp szívét zord fellegek zavarják
És rá törnek a gondok és az ármány,
Ne lássa meg a bánat lomha varját
Ha éjjelente felriadna árván.

Hajolj fölé virrasztó szent szemeddel,
Ha kinn az éjben dermedt téli fény ég...
Ne engedjed, hogy felsíkkoltson reggel,
S ha fáradt, ringasd sziveden szegénykét!

Rab Géza.

Az Alföldi gőzmalomban őrlik a legszebb lisztet

és a legolcsóbban darálnak. Korpa és magdara állandóan kapható.

Tisztelettel: **Béres Márton** bérő.

RAFFAI ÉTTEREM és SÖRCSARNOK

SZEGED, KOSSUTH LAJOS-SUGÁRUT 4. SZ. TELEFON: 16—64.

Szeged jóhírű étterme, elsőrendű magyar konyha, finom fajborok, állandóan frissen csapolt Részvény sörök.

Vidékiek találkozó helye. —: Bankettek céljaira szép külön termék.

Alarca

Róma.

(4. közlemény.)

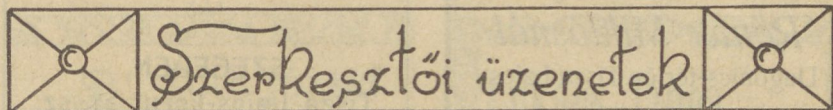
Egy borusnak mondható vasárnap délutánján értünk az örök városba, hol egyik volt tanárom, rendünk egyetemes főnökének tanácsosa, várt és anyaházunkba vitt, melynek kapubejáratánál maga a generális fogadott tárt karokkal. Hogy mit érez egy szerzetes azon a helyen, melyet a rend szent alapítója önmegtagadó és munkás életével megszentelt, ahol egy országra-világra szóló intézménynek bölcsője ringott, ahol a szent alapítónak nemcsak ruhadarabjait őrzik kápolnává átalakított cellájában, hanem romlatlan nyelvét és szívét is, ahol egy tanteremben márványba vészték, hogy tanítás közben megjelent a Boldogságos Szűz kal. Szent Józsefnek és tanítványainak, mindez olyan fölemelő és nyomasztó egyszerre, hogy az ember elfogódottan néz körül az udvaron, ahol egy városszerthe ismert és csodált forrás vize csobog, és a folyosón ahonnan egyszerre előterem néhány ügyes önkéntes, a San Sebastiano-kör tagjai, hogy a fráterekkel versenyt a meredek lépcsőkön a negyedik emeletre felvigyék csomagjainkat. Egyszerre ott-hon éreztük magunkat az anyaházban, ahol szeretett atyánk annyira meleg szeretettel ölelte keblére messze idegenből idezarándokolt fiait. Még jóformán el sem helyezkedtünk, nyomban a fáradt utasnak annyira jóleső ebéd után, jelentette a fráter, hogy egy idős nő keres. Régi ismerősünk, egy fővárosi

özvegy volt, aki Budapesten egyik rendtársamnak lelki gyermeke, most pedig, férje halála után Rómában vigaszt és feledést kereső lélekkel éledgett már jó néhány hónapja. Jótevőnk már jegyet is hozott számunkra, hogy délután elmehessünk a Damasus-udvarba, ahol Őszentsége a lelkigyakorlatozó munkás-egyesületeket fogadja és zászlait megáldja. Szinte el sem akartuk hinni, hogy első nap ebben a rendkívüli kegyben és szerencsében részesülhetünk. Előbb még futólag megnéztük a Szt. Péter-teret és magát a csodás templomot, megkerestük benne kal. Szt. József szobrát, azután az egyre sűrűbben gyülekező fehérruhás tengerészeken áttörve, a bronzkapuhoz siettünk, hogy zárandoklásunk egyik fénypontját mielőbb láthassuk. Persze, korán érkezünk. Volt időnk gyönyörködni a svájci őrség színes egyenruhájában, melyet még Raffael lángelméje tervezett és a hullámozó tömegben, mely főképen a szökőkutak táján verődött hangos csoportokba, hogy gyönyörködjék a zene szóval fölvonuló munkás-egyesületekben, mely a San Pietro megkerülésével igyekezett a Damasus-udvar felé, ahol kevesedmagunkkal mi is a szentatyára várakoztunk. Az e célra emelt pódiumon a nemesi testőrség, a szolgálatot teljesítő biborfrakkos lakájokkal és alabárdos svájciakkal gyönyörű tableauban olvadt, melynek keretét vagy harminc

Szeged legkellemesebb szórakozóhelye
a **Belvárosi és Korzó Mozi**

zászló alkotta. A rendezőségnek volt gondja rá, hogy a hölgyeknek kevésbé csukott ruhája néhány gombostű segítségével udvarképessé legyen (itt-ott a modern női kalap sebtiben a pad alá került, hogy helyet adjon az előírással fekete fátyolnak!), azután pedig egy csöngetés és trombitajel után megjelent vagy

nyolc papi és polgári személytől kísérvé, biborköppenben, lilakalapban Szt. Péter utóda, XI. Pius pápa őszentsége. Eljenzés és taps, majd egy ének, melynek tartama alatt a lelki gyakorlatok rendezőjétől, Gori jezsuita pátertől valamit kérdez a szentatya. (Folyt. köv.)

Többeknek. Szeged. Mult számunk teljesen elfogyott, egyetlen példányt sem küldhetek.

Ujságolvasó. A Magyarság a legu-

tóbbi időben olyan irányt vett, amely katolikus szempontból a legkomolyabban kifogásolható, nyugodt lelkiismerettel nem tudom ajánlani.

Felelős szerkesztő:

vitéz Máriaöldy Márton dr

A lapot szerkeszti:

Balogh István

Felelős kiadó:

Szeged-belvárosi plébánia és a Katolikus Családok Szövetsége.

Legszebb és legjobb

P A P R I K Á T

örli az Alföldi Gőzfürész és Örlőmalom Rt. Szeged,

Alsóváros) Hattyas-sor.

Utász-laktanya mellett.

Használt tankönyveit

magas áron megveszi vagy becseréli a

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉS

Előjegyzéseket már most intézze el a jövő tanévre.

Jóminőségű fajborok

törköly és többféle pálinkák, rumok, likőrök kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók

Gárgyán Imre és Fia

szőlőbirtokos, bor-, szesz- és pálinkanagykereskedőnél
Szeged, Kórház-utca 13.

Telefon 11—45.

GLÖCKNER JÓZSEF és FIA

Első szegedi vegytisztító és gőzruhafestő ipartelepe
Iskola-utca 27—29.

a fogadalmi templommal szemben. — Telefon 269.

Vállalatok az ország több részeiben.

Villanyát és gázát szereltesse ROSNERNÉL

☛ Szeged, Tisza Lajos-körut 39. — Telefon: 4—68. ☛
Modern csillárok, fűtő-, főző- és vasaló-készülékek, szerelési anyagok
és izzók ☛ legjobb minőségben. ☛

Fűszer, csemege, déligyümölcs, gyarmatárak, prágai sonka, felvágottak a legnagyobb választékban kaphatók

Römer Miklósnál

Dugonics-tér és Tisza Lajos-körut sarok.

Ottovay Károly

vasáruháza

SZEGEDEN,

Tisza Lajos-körut 51. sz.

Ha nyerni akar, vegyen

sorsjegyet KELEN HUGO banküzleténél

Szeged, Klauzál-tér 9.

STEIN PÉTER

uri-, női- divat, kötött- és szövött-
árak üzlete

Kölcsey-utca 5. sz. alatt.

Pontos figyelmes kiszolgálás.

Győződjék meg!

B U T O R O K

ebédlők, hálószobák és mindennemű lakberendezések legnagyobb választékban a
legolcsóbb árban
beszerezhetők

Kertész Sándor

butoráruházában

Szeged, Feketesas-utca 14. sz.

(Figyeljük a cég nevét!)

Legszebb ékszerek, órák legolcsóbb árban részletfizetésre is kaphatók

MÜLHOFFER V.

műorás és ékszerésznél **SZEGED,** Széchenyi-tér (Zsóter ház).

Templomi kegyszerek tüzi
aranyozását, javítását
készítését vállalom.

NÁDUDVARDY JÁNOS

aranyművesmester

Szeged, Zrínyi-utca 18.

Kérem, cégemre figyelni!

Ékszert, órát, menyasszonyi
nászajándéknak alkalmas dísz-
tárgyakat, evőeszközöket, jegy-
gyűrűket, briliáns és gyémánt
ékszert **legolcsóbban**
vásárolhat

B O K O R

ékszerésznél

Szeged, Kelemen-utca 7. sz.

Anglo Danubian Lloyd Általános Biztosító R. T.

Magyarországi igazgatóság Budapest V. Nádor-u. 34. Telefon: 257-58, 273-65, 214-51.

 Az összes biztosítási ágazatokat kultiválja.

Különleges ágazatok: Egyetemes autó, hűtlen kezelés (sikkasztás) és ovadékbiztosítás. — Elismerten gyors és előzékeny kárlebonylítás.

Iskolai füzetek, írószerek a KORDÁBAN

kaphatók Szeged, Iskola-utca 20.
Tankönyvek megrendelésre!

Tóth József

ékszerész, chrono-
meter és műszerész.

Eladás részletekre is.

Szeged, Kölcsey-utca 7.

Brilliansokat, tört aranyat,
ezüstöt, régi pénzeket leg-
magasabb áron veszek!

Lukács János

műszerész

varrógép, kerékpár és
írógép eladás, speciális
— javító műhely —

Szeged, Valéria-tér 7. sz.

Telefonszám: 10—08.

Írógépek ujjak és használtak gyári árban kedvező részletfizetésre

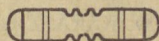
Írógép R. T. Szeged, Széchenyi-tér 8. (Telefon: 3—63.)
szerezhetők be.

Aranytollakban és egyéb irodai fel-
szerelésekben nagy választék.

Javító műhely, karbantartási vállalat
és írógépkellékek raktára.

LIPTAY BÉLA

műbutor asztalos

Szeged, Br. Jósika-u. 33

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
TAKARÉKPÉNZTÁR**

szegedi fiókhintézte

Kölcsey-u. 11.

Saját tőke 13½ millió pengő.
Folyósít jelzálog és váltóköl-
csönöket előnyös feltételek mel-
let. Takarékbetéteket kedvező
kamatozással gyümölcsoztet.

férfi, fiuruha és női felöltő áruháza

Fejér Mór Szeged, Kárász-utca 6. sz.
Nagy választék, olcsó árak!

Vásárhelyi műmalom örleményei

liszt, korpá Szécsi Izsónál

Szeged, Kárász-u. 14. Telefon: 6—78.

Férfi ruha újdonságok készen és méret után

BALÁZS JENŐNÉL

Igen nagy választék! Szeged, Széchenyi-tér 2. Telefon 14-96. Meglepo ólesó árak!

Az Alföld
legnagyobb vásáruháza

RUCKNER
TESTVÉREK
SZEGED
Kossuth L.-sugárut 1.
Telefon 2-46.

Uj fűszer és csemege ke-
reskedés a Gizella-tér
és Szentháromság-u. sarkán

hol a legfinomabb áruk
a legjutányosabb áron
szerezhetők be.
Szives pártfogást kér:
Szarvas Sándor

Lampel és Hegyi Szeged,

Tisza Lajos-körut (Püspökbazár).

Harisnyák, kötöttáru. Fehérnemük legolcsóbb bevásárlási forrása.

TRAUB B. és TÁRSA

SZEGED

Az
Alföld legrégibb
könyv-, zenemű- és papir-
nagykereskedése
k ö-
és könyvnyomdája.

C séplőkészletek, trakto-
rok és mezőgazdasági
gépek, valamint olaj,
gépzsir és az összes
műszaki cikkek leg-
előnyösebben besze-
rezhetők

Ruh Vilmos

cégnél Szeged, Mikszáth K.-u. 9.

(paprikapiac sarok) — Telefon 905.

FISCHER JÓZSEF

ELSŐRANGU ÓRA ÉS ÉKSZER ÜZLETE SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 14.

Kedvező fizetési feltételeket is nyújtok.
:: Nagy óra- és ékszerjavító műhely ::

Magyarország legjobb hírnevű óráscége

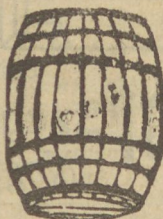
Brauswetter János

SZEGEDEN.

Órák jótállással.

Ékszerek szolid áron.

Elsőrendű órajavító műhely.

Hordók

ujak és használtak,
valamint kádak állan-
dóan raktáron.

Javításokat vállallok.

Lendáczyk Sándor

kádármester Maros-utca 42. szám.
Sóházzal szemben. Telefon 12-87.

Káldor J. és Társa

fűző- és ernyőgyára. Harisnya különlegességek és divatcikkek raktára.
Szeged, Kárász-utca 8.

Telefonszám : 11—02.

Bugyi István

géplakatos, bádogos és
vizvezetési szerelési
vállalata

Szeged, Korona-utca 10.

Régi ékszereit divatosra átala-
kitja, javítja vagy becseréli cse-
kély ráfizetéssel. Új ékszerekért
is forduljon cégemhez, a legol-
csóbb beszerzési forráshoz

Ékszeripar

Szeged, Takaréktár-utca
(Dr. Gróf palota.)

HORATSEK VENCEL

zongorakészítő és hangoló

Belváros, Templom-tér 6 szám.

Szeged városi zenedei zongorajavító és hangoló. Elfogad minden zongora-
javítást és hangolást helyben és vidéken.

Az Anker Általános Biztosító R.-T.

Alapítva 1858-ban.

Szegedi fiókja : Szeged, Vörösmarty-u. 5. Uri kaszinó épület. Volt Magyar-Olasz Bank.
Elfogad biztosításokat az összes ágazatokban a legelőnyösebb feltételek mellett.

PÓR SÁNDOR

egyházi és világi üvegfestő

tükkörkészítő

és

üvegcsiszoldója

Kossuth Lajos-sugárut 17.

Sok tüzelő anyagot
takarít meg, ha

TÜZHELYET BENEDEK

lakatosnál vesz.

Kigyó-utca 4. szám.

Telefon 14—83.

SCHWARTZ

MARGIT

kalap-szalon

Oroszlán-utca 8.

Kalapjai vezetnek!

SZÖNVEGHÁZ ÉS PAPLANGVÁR

NEMES MIHÁLY

Kelemen és Oroszlán-utca sarok.
Telefon 624.

Ezen cikkekben legolcsóbb bevásárlási forrás.

László Farkas József első szegedi juhturó gyára

Dugonics-tér

A hires mecseki vaj főlerakata.

Telefon: 15-48.

Állandóan frissen készült csemege juhturó és

a legkülönbébb teljes tejből készült finom sajtok nagy raktára.

HOFFER és TÁRSA
Szeged, Iskola-utca 18.

Képeretező mű-
hely. Vallásos
és világi képekben
nagy választék.

A legszebb
női kalapok
a legolcsóbban kaphatók
Knittel Konrádnál
Szeged
Iskola-utca 26

Kurucsev Sándor

divatárúháza
SZEGED,

Széchenyi tér 14. szám.

Nagy választék férfi és női szövetekben, selymekben,

:-: vászonárúkbán és mindennemű textilárúkbán. :-:

VINKLER TESTVÉREK

Telefon: 24 és 4—97. GÖZFÜRÉSZTELEPE SZEGED. Telefon: 24 és 4—97

Mindenféle tüzelő- és építési anyagok raktára.

vitéz Dóczy Imre

kárpitos és díszítő lakberendezési
vállalata

Szeged, Kállay Albert (Hid) utca 1. Telefon: 18—90.

Modern kivitelben, a legolcsóbb árban készít: uri szoba garnitúrákat, ebédlő-
székeket, szalంగarnitúrákat, ottomán, matrac, diszpárnamontírozást stb.

Panász Antal vendéglője

Iskola-utca sarok.

a vidékiek találkozó helye.

Rudolf-tér 9.

Legjobb fajborok. Elsőrendű sör. Magyar konyha. Kitűnő szegedi halpaprikás
és sült halak. Szolid árak

Szegedi Gazdák HANGYA

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete.

A legolcsóbb beszerzési forrás
fűszerárú és minden más
hasonló cikkekben.

Főüzlet: Tisza Lajos-körút 71.

Fiókok: Petőfi S.-s.-út 89. Föld-

mives-u. 15. Rudolf-tér 9. Festő-
utca 7. Kossuth Lajos-sugarút 77.

Ujszeged, Bethlen-utca 7.

Szegedi „PETŐFI” sóskeserű
gyógyvíz.

Gyógyerejét a köszönő levelek
sokasága bizonyítja. Világhírű
professzorok bizonyítványa sze-
rint a következő betegségeket
gyógyítja: csontreuma, aranyér,
májdaganat, vérhas, csuklás,
gyomordaganat, stb. ellen. Láda
számra és üvegekben is kapható.

Tulajdonos: **MASA ISTVÁN**
Szeged, Berliini-körút 9.